

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

NN. Cesarstwo Ich Mość raczyli wczoraj, (d. 26. t. m.) z południa, opuścić c. k. zamek leżący Schönbrunn, i przenieść się do Baden, dokąd udał się już onegdaj młodszy Król Węgierski ze swoją dostojną małżonką.

O to są, podług gońca siedmiogrodzkiego, królewskie propozycje, przeczytane na posiedzeniu sejmu w d. 20. czerwca:

1.) Na urzędy kardynalne (główne) i inne dyplomatyczne kraju, opróżnione od czasu ostatniego sejmu, a potem tymczasowie przez najlaskawsze królewskie mianowanie osadzone, powiany stany krajowe wedle służącego onym stosownie do ustaw prawa, i w myśli ustaw i ze względem na powszeche dobro, przy oględności, potrzebnej w tak ważnym przedmiocie, wybrać kandydatów i przelożyć ich monarsze dla mianowania.

2.) Najlaskawsze król. postanowienia, jakie nastąpiły z projektów do ustaw, przelożonych tronowi po ostatnim sejmie do zatwierdzenia, powinny być zwyczajnym sposobem ogłoszone, a owe artykuły ustaw, które otrzymały królewskie zatwierdzenie, umieszczone w rzędzie ustaw.

3.) Operaty komisji stanowej, na mocy 64 artykułu ustawy z r. 1791 nakazanej, jeszcze przez stany nieprzejrzane, powinny być do okoliczności od tego czasu zmienionych zastosowane, i dalej operaty, przez komisją stanową nie ukończone, wypracowane, w którymto celu należy mianować z grona stanów jednę, lub jak się najdogodniej zdawać będzie, kilka komisji. Ze względu ojcowskięj troskliwości na los placącego podatki ludu chce Najjaśniejszy Król, aby przytóm namieniony w 27 artykule ustawy z r. 1791 przedmiot, dotyczący się urbaryjalnych obowiązków osad, był przede wszystkiém na narady wniesiony.

Dostrzegacz Tryjestski donosi, że c. k. fregaty „Hebe i Guertera“ powróciły do Tryjestu w dniu 27. czerwca po dwumiesięcznej podróży

do Nowego Yorku. Pierwszym okrętem dowodził kapitan okrętu liniowego baron Bandiera, drugim kapitan fregaty Sourdeau.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

W Anglii odebrano gazety nowo-yorskie, dochodzące do d. 9. czerwca. Pytanie o banku było jeszcze najważniejszém, i spodziewno się, że propozycje p. Clay (względem zwrócenia depozytów bankowi Zjednoczonych Stanów) przelożone izbie reprezentantów, przejdą w tójże, lecz że je w tym przypadku uchylili *Veto* prezydenta. P. Stevenson złożył urząd mowcy w d. 2. t. m. z powodu słabości zdrowia, a jego miéjsce zajął p. Bell z Tennessee, mocny poplecznik prezydenta.

Gazeta nowo-yorska donosi pod dniem 6 o przybyciu tamże kutra Post-Boy, należącego do p. Rothschild; okręt ten przywiózł milion dolarów w gotowiznie, które powinny być wyłącznie użyte na cele handlowe.

Portugaliaja.

Chronica lizbońska z d. 28. czerwca umieszczyła odpis traktatu czterech mocarstw z ratyfikacją DomPedra i ze wszystkimi warunki onegoż, wyjąwszy tytuł infanta, danego Dom Miguelowi. Zaprzeczają wieść, że cholera wybuchła znowu w Lizbonie. Na świetnym balu danym księciu Terceiry w Lizbonie, zaproponował tenże, aby księciu Braganzy postawić w Oporto pomnik z dobrowolnych składek; propozycją tę przyjęli natychmiast wszyscy obecni, i podpisali 1000 fs. Księżę Terceiry ma wezwać do składek wszystkie municypalności królestwa i wszystkich naczelników wojskowych.

Hiszpanija.

Pod d. 24. Intego b. r. przesłał poseł Zjednoczonych Stanów Ameryki północnej na dworzec hiszpańskim ministrowi spraw zewnętrznych notę, rzywając go, aby rozpoczął układy ze strony rządu hiszpańskiego względem uznania państw nowo-amerykańskich. *Morning Herald* udziela następującej odpowiedzi, którą

dał Martínez de la Rosa pod d. 12. czerwca na pomienioną notę: »Rozmaite zatrudnienia, któremi zarzucony jestem jako minister spraw zewnętrznych od czasu, w którym królowa jej mość raczyła mię powołać do stępu tego wydziału, nie dozwoliły mi, odpowiedzieć pierwój na pytanie, które jw. pan uczynił mi stosownie do instrukcyi od rządu swojego, względem (używając własnych jw. pana wyrazów) ważności i stosowności, jakieby szybkie i prędkie załatwienie pytania amerykańskiego nastęczało. Królowa jej mość nie może być w swojej mądrości, jak tylko przekonana o korzyściach, któreby wynikły z ustania niepewnego atanowiska i wydania ostatecznej uchwały względem obszernych krajów, o których jest mowa. Jeżeli, co się mnie dotyczy, moje słabe zdanie może mieć jakiś wpływ na postanowienie królowej, mogę jw. pana zapewnić, iż zaraz, gdy sp. król Don Ferdynand, prawie przed laty dziesięciu zaszczycił mię, stawiając mię na czele tego wydziału, przelożyłem to trudne pytanie pod rozpoznanie rządu, ponieważ byłem tego przekonania, że przez dalszą zwłokę będą tylko zawikłania i znaczne straty, i ponieważ ten plan zdawał mi się być podobny do wykonania; było także przynajmniej jak dzisiaj moje zdanie, aby interesa naszych amerykańskich braci z interesami braci półwyspu, przez ustanowienie dla obu części korzystnej zasady, w posobie trwałym połączyć. Aby ten cel osiągnąć, kazał rząd królowej jej mci, udać się komisarzom szczególnym, w potrzebne pełnomocnictwo opatrzonym, mającym zalecenie, jako uprzedni krok do zbliżenia się i usunięcia politycznych trudności, proponować zawieszenie broni i przywrócenie stosunków handlowych. Wielkie zdarzenia, które niebawem po tém nastąpiły, za nadto dobrze wiadome, aby je potrzeba powtarzać, nie dopuściły wypełnić życzenie rządu hiszpańskiego, i tak owe wielkie i ważne pytanie zostało od owej epoki aż do chwili terażniejszej nierozwiązane. Atoli królowa jej mość, która rządząc tą monarchiją, kierowana jest zasadami wolnomysłnój i oświeconej polityki, życzy sobie, aby to pytanie doszło do rozwiązania; w skutek tego upoważniła mię królowa jej mość, dać hiszpańskim dyplomatycznym agentom na dworach zagranicznych, szczególnie na dworach paryżkim i londyńskim potrzebne instrukcyje, aby w przypadku, gdyby przybyli komisarze, opatrzeni w pełnomocnictwa i instrukcyje, zdolne zaręczyć Hiszpanii słusze i zaszczytne załatwienie rzeczy, mogli dać tym komisarzom, wszystkie owe rękojnie i upoważnienia, jakichby sobie życzy

mogli, wraz z zapewnieniem, że królowa jej mość znajdują najlepszymi chęciami ożywioną. Królowa jej mość upoważniła mię, dać wyraźne oświadczenie, którego jw. pan udzielić może swoim rządóm jako odpowiedź na notę, w której te same rządy wynurzyły życzenie, by to ważne pytanie jak najprędzej zostało załatwione. Ponieważ królowa jej mość, która zasięgnęła rady swojego osobistego sposobu myślenia, jakoteż zdania mądrej polityki, ma przekonanie, iż nie będzie nic łatwiejszego, jak przywieść do skutku zgodę między stronami, które się w każdym względzie uważać powinny za dzieci jednej i tej samej rodziny; przeto spodziewa się, że, gdy układy będą szczerze i rzetelnie rozpoczęte, łatwo nastąpić może pojednanie i korzystna zgoda między obudwoma stronami. Mam zaszczyt i t. d. Martínez de la Rosa.«

Sentinelle des Pyrenées donosi pod dniem 1. lipca: Pięciuset powstańców złożyło broń i poddało się generałowi Iriarte w Corranza, aby korzystać z dobrodziejstwa amnestyi.

Podług pisma, wydanego przez p. Oviedo, dochody Hiszpanii wynoszą 480 milionów realów. Zwyczajne wydatki bez długu i umorzenia 450 milionów realów. Kassa umarza-rzająca posiada oprócz tego dochód 50 mil. realów, które dodawszy do 30 milionów, o które dochód przewyższa wydatki, czyni summę 80 milionów realów, jedyny dochód, który może być użyty na zapłacenie długu. Cały dług hiszpański wynosi 15 miliardów realów (prawie 4 miljardy franków). Na zapłacenie procentu potrzeba 400 mil. realów. Brakuje zatem na ten cel 320 mil. realów (blisko 80 mil. fr.).

Podług wiadomości z Madrytu z d. 29. czerwca pokazała się cholera we wsi Vallegas, blisko tej stolicy, a oakouiec w tém samym mieście. W tej trwodze udała się rejentka i ministrowie, z osobami dyplomatycznymi, które są najwięcej w lasce, z Madrytu do La Graja, około którego miejaca jest podwójny kordon zdrowia wyciągniony. Środek ten sprawił powszechną niechęć, a ponieważ część załogi madryckiej użyto do kordonu zdrowia, obawiają się, aby spokojność stolicy pod nieobecność rządu nie była zaburzona. Wybory wypadły liberalniej niżeli sobie ministrowie, wyjąwszy p. Moreno, życzyli. Na północy kreja chcieli karliści udęryć na S. Sebastian; atoli el Pastor zamknął onym drogę, i zmusił ich do cofnięcia się.

Wiadomości z Madrytu z d. 25. czerwca donoszą: Wojsko królowej, licząco sześć tysięcy ludzi, przybyło do Bergara i osadziło dolinę Baston. Generał Rodil opuścił wczoraj ze swoim

sztabem stolicę. Jenerał Rordoba, szef jego sztabu, wyjechał onegdaj naprzód do wojska. Korpus, prawie 2000 powstańców wynoszący, korzystając z dobrego stanowiska, uderzył nagle w d. 18. między wsiami Dadlo i Echevari na batalijon z Gerony, złożony z 950 ludzi piechoty, 280 konnicy i dwóch dział. Z początku odnieśli powstańcy korzyści, wzięli kilka wozów amunicyjnych, lecz w końcu zostali pobici i rozprószeni. Zaraz w początku bitwy poległ waleczny pułkownik Laplace. Nazajutrz ruszyło za nimi w pogoń 700 ludzi piechoty i wszystka jazda, odebrali onym wozy amunicyjne i zabrali 122 jeńców, między którymi znajdował się znany naczelnik Zavaleta, któremu oznajmiono zaraz, aby się na śmierć przygotował. — U nas zajmują się najwięcej wyborami. Nasi wyborcy postanowili nie obierać żadnego urzędnika lub kogobądź, który nie przyrzecze, że nie przyjmie żadnej posady od rządu. Wczoraj przybyli tu z wygania jenerał Don Miguel Lopez Banos i jenerał Don Juan van Halen, szczególnież ostatni zany jako szef sztabu jenerala Miny. Lud przyjmuje ich publicznemi bankietami, wieńcami z kwiatów, śpiewem i innemi uroczystościami. — W wojsku naszym posuniono wielu na wyższe stopnie. Z różnych imion słyszeliśmy teraz tylko imię Miny, jako jenerala lejtnanta.

Rorespondent zaś dziennika *National* pisze: Nader smutne są wiadomości z Andaluzji. Ten nieszczęśliwy kraj nawdziła wraz cholera, która codziennie większe czyni spustoszenia, rozbójnicy, którzy wszystkie gościnnie czynią niebezpiecznemi, i nakoniec głód, ponieważ posucha na początku wiosny zrządziło powszechny nieurodzaj. Wszelako nie jest tu tak wtelka nędra, jak w Portugalii, której oficerowie hiszpańscy straszny obraz mająją. Wojsko Rordoba miało wszystko z Hiszpanii, chleb dla żołnierzy i owies dla koni. Pola leżą odłogiem, wsi zburzone i opuszczone, nie masz bytla ani nasienia. Jeżeli przybędziesz do miasta i chcesz mieszkać w domu na pozór wygodnym, nie znajdziesz w nim nic, tylko cztery ściany. Rekwizycyje wojskowe wszystko zabraly. Zrabowano całkiem szpiżarnie, i sami właściciele domów prosili żołnierzy hiszpańskich o reaztki z ich obiadu.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na posiedzeniu izby niższej w d. 30. czerwca była znowu mowa o sprawie Morena. Lord Palmerston, jakieśmy namienili, oświadczył na posiedzeniu w d. 27., że między papierniami, które rząd posiada, nie ma listu Morena do Torijosa, na którym się szczególnież opiera

obwinienie przeciwko postępowaniu pierwszego. Na posiedzeniu zaś w dniu 30. oświadczył minister spraw zewnętrznych, że dawniejsze jego podanie było mylne, i że ów ważny list jest istotnie w odpisie, i wraz z innemi papierniami powinien być złożony izbie. Większą część posiedzenia zabrały rozprawy względem irlandzkiego bilu o dziesięcinach, do którego p. Littleton, sekretarz irlandzki, który, jak wiadomo, ten bil wniósł, przelożył kilka poprawek, na których rozpoznanie tak p. O'Connell, któremu się za mało zdawały zezwalać, jakoteż pan Stanley, który znajdował, że za wiele przyznają, prosili o czas do namyślenia się, i dla tegoto odłożono jeszcze komitet względem tego bilu. W końcu posiedzenia wniósł p. Baring bil o uregulowaniu przesłki gazet pocztą. Proponował, aby od gazet, z zagranicy przychodzących, lub od krajowych, wysyłanych za granicę, płacono po 2 szyl., i aby pocztmistrz i pojedyncze pisma ulotne poddał stosunkowo mierniej opłacie. Bil ten został po raz pierwszy odczytany. Na posiedzeniu w d. 1. lipca wniósł lord Althorp na trzecie odczytanie bilu o ubogich, a p. Hodges, wspierany przez pana Willoughby, na onegoż odrzucenie. Odczytanie uchwalono 187 głosami przeciwko 50.

Jak w izbie wyższej, tak i w izbie niższej wniosek rządu względem odnowienia irlandzkiego zmuszającego bilu był najważniejszą przedmiotem narad. P. Littleton uczynił w d. 3. lipca wniosek, ale w panu O'Connell znalazł silnego przeciwnika; między obudwoma trwała długa rozmowa; każdy ograniczał się na świętém zapewnieniu o prawdzie swoich zdań, nakoniec p. O'Connell zwrócił rzecz i wniósł na adres do króla, aby przelożono izbie korespondencyje między rządem a lordem namiestnikiem Irlandyji względem odnowienia zmuszającego bilu. Wniosek ten odrzucono, lecz p. Littleton przyrzekł przelożyć owe korespondencyje, jak dalece posłużyć mogą do usprawiedliwienia ministrów.

W d. 2. lipca przeszedł w wydziale bil względem powszechnego wpisu umarłych, zaślubionych i urodzonych. Na tém samym posiedzeniu przelożył pan P. Thompson, prezydent urzędu handlowego, kilka wniosków względem zniżenia cła od mnóstwa przedmiotów; wszystkie przyjęła izba. Podczas rozpraw, które się potem wszczęły o bilu pana Wood względem przypuszczenia dissenterów do wszystkich akademicznych godności i stopni, korzystał Sir George Murray z tej sposobności, dla zbiccia wieści, że wbrew zdaniu swojemu, wyrzeczono

nemu podczas wybrania go na członka parlamentu, był przeciwny porównaniu dissenterów z członkami panującego kościoła. Do posiedzenia z d. 1. należy jeszcze dodać, że lord Althorp odczytał odpowiedź króla na adres izby względem wynagrodzenia oficerów i majtków za ich straty pod Nawarynem. Król wyda rozkazy stosownie do adresu.

Na posiedzeniu izby wyższej w d. 4. lipca, gdy wniesiono na drugie odczytanie zmuszającego bilu irlandzkiego, oświadczył lord Durham, że ma uczynić znaczne przeciwko temuż bilowi zarzuty, szczególnie przeciwko zakazowi politycznych zgromadzeń. Atoli lord kanclerz bronił tego zakazu jak i całego bilu, a gdy się różni lordowie wyrazili, bronił go i lord Grey. W izbie niższej odpowiedział p. Poulett Thomson na pytanie, iż rząd nie zamyśla na tém posiedzeniu o żadnej odmianie w prawach wyspy Man. Poczém złożono wydział względem irlandzkiego bilu o dziesięćcinach.

Okręt Funchal, który z Sidney zawinął na Tamizę, widział w d. 17. marca pod 50° 30' połud. szerokości, 43° 10' zach. długości kilka gór lodowatych, z których jedna wysoka była 100 do 120 stóp, a długa pół mili, druga miała 150 stóp wysokości i większej nierównie była objętości. Nazajutrz pod 50° 20' połud. szerokości i 41° zachod. długości widział znowu dwie takie góry i jeszcze inną, która co do wysokości i objętości wszystkie przewyższała, spotkał ją pod 48° 30' połud. szerokości i 39° 10' zach. długości.

Morning Herald umieścił następujące korespondencyjne wiadomości z Konstantynopola o Persyi: „Z Persyi przybył tu Tatar i przwiózł listy z Tabris, do dnia 23. kwietnia dochodzące, a zawierające nowsze wiadomości z Teheranu. Szach przyszedł tak dalece do zdrowia, iż dwa do trzech razy na tydzień bawi się polowaniem. Trudno, aby się pytanie o następstwo tronu w Persyi rozstrzygło bez wojny domowej, albowiem liczni synowie szacha oświadczyli głośno, że nie dozwolą, aby ich pominięto, i ich synowca Mohameda Mirzę na tron wyniesiono. W chwili, kiedy szanowny szach przeniesie się do wieczności, jeżeli nie wprzód, jedna połowa Persyi wystąpi do boju przeciw drugiej. Jeżeli Anglija ustali potęgę Persyi pod swoją opiekę, tedy zapobiedz może nieszczęściu. Powtarzam, Anglija powinna zwrócić niezwłocznie swoją uwagę na Wschód, albo jej najdroższe interesa niebawem na zawsze przepadną. Mały angielski oddział wojska z Indyjów znajdował się ciągle jeszcze w Teheranie, i nie było całkiem pe-

wności, co się nakoniec ma z niém stać. Byłaby szkoda, gdyby ta chwila minęła bez korzyści, albowiem Persowie jestto lud pojętny, i możnaby prędko piękne utworzyć wojsko.“

Courier z d. 7. lipca wyraża: Dowiadujemy się teraz, że generał Moreno, o którego odejździe z Londynu donoszono z wielką pewnością z wiarygodnego źródła, znajdował się jeszcze w d. 3., a ile nam się zdaje, nawet w d. 5. w domu pana Castillo (byłego hiszpańskiego jeneralnego konsula w Londynie) pod liczbą 35 na placu Montagu przy ulicy Russell. Odbieramy wiadomość, że Don Carlos zaciąga pożyczkę 2 do 300,000 f. s. w Anglii, i że baron Haber i kapitan Elliot pomagają mu do zakupienia okrętów wojennych.

Francyja.

Pewien dziennik paryzki wyraża: Kilku deputowanych życzyło sobie słyszeć zdanie pana Dupin, wykładające 42gi artykuł konstytucyi. Zdaje się, że prezydent izby wyraził się w tej mierze stanowczo i wynurzył konieczność konstytuowania izby, jakoteż wskazał obowiązek każdego deputowanego, aby się stosownie do zwolania zaszajdowali.

Podług *Temps* ma p. Human obstawiać przy swoim dawniejszém postanowieniu, iż ministeryjum zaraz po wyborach opuści, a p. Douchatel będzie wtenczas ostatecznie ministrem finansów. Nie wiadomo jeszcze, czyli ministerstwo handlu będzie miało swojego ministra, lub połączone zostanie z ministerstwem spraw wewnętrznych.

Podług *Messenger* pytanie, dotyczące się własności rządu w Algierze, nietylko nie zostało załatwione, ale nawet dało powód do mocnego poróżnienia się w zdaniach członków gabinetu. Na przedstawienie wielkiej liczby jeneralów, którzy prawo rządzenia zdobytými krajami uważają za prerogatywę, swojej profesyi wiaściwą, ministrowie wojny, marynarki i spraw wewnętrznych mieli wnieść na oddanie rządu w ręce wojskowych, podczas gdy inni członkowie gabinetu żądają cywilnego jeneralnego gubernatora. Mówią, że w tych rozprawach stronicy ostatniego zdania stawili księcia Decazes naprzeciw marszałka Molitora, proponowanego przez ministrów wojskowych. Mówią nakoniec, że, gdy umysły nie mogły się pogodzić, udał się do pojednawczego ducha księcia Orleańskiego, z czego objaśnia się długa jego konferencyja z marszałkiem Soult, o której przed kilkoma dniami dzienniki donosiły.

Journal des Debats pisze z Algieru z d. 23. czerwca: Wielu kupców i osadników zamysła

w przyszły poniedziałek udać się na targ w Buf-farik. Jestto szczęśliwa i udérzająca zmiana, którą winni jesteśmy powiękšej części dobremu sposobowi myślenia, które się teraz ze wszystkich stron między pokoleniami arabskiemi okazuje. Arabowie zajęci są swoim żniwem. Hadjutowie zakupili konie na naszych targach. Tak więc cała równina aż do stóp Atlasu jest z nami w związkach. Znaczne były dostawy zboża. Wiadomość z Francyi o skróceniu kwarantanny przyjęli tu z wdzięcznością osadnicy, wojsko i kupcy. Widzimy to powszechnie jako przepowiednię zupełnego zniesienia kwarantanny. Sześciuset Arabów z pokoleń sąsiednich pomagało w Bona naszym żołnierzom do zebrania siana.

Włochy.

Król jmc i królowa jęjmość sardyńscy przybyli w dniu 1. lipca szczęśliwie do Turynu z podróży, przedsięwziętej do Sabaudyi.

W dniu 4. lipca o godzinie 1. min. 35. w nocy dało się uczuć w Genui dość silne trzęsienie ziemi.

Towarzystwo pod imieniem Sortisi buduje teraz między Alesandryją i Castelnovo Bormido kanał dla zwilżania pól, 15 mil włoskich długi, który ma być w 6 latach skończony. Królowi sardyńskiemu przelożono także projekt do kolei żelaznej między Genuą i Aroną, Turynem i Casale; pierwsza linia gościńca ma na celu połączyć Genuę przez Lago Maggiore z Bawaryją i Wirtembergiem, druga pójdzie ku S. Bernard i jeziorowi Budeńskiemu, trzecia będzie dla urządzenia związku statkami parowemi, które zostaną zaprowadzone na rzęce Po, między morzem Adryjatykiem i Casala. Wszystkie koszty wyniosą tylko 3 miliony francuzkich franków.

Szwajcaryja.

Gazety szwajcarskie donoszą z Zurich pod dniem 8. lipca: Sejm odprawił dzisiaj pierwsze posiedzenie, na którym atoli tylko pełnomocnictwa otworzono, i naradzano się nad uprzedniem pytaniem o publiczém obywatelstwie. Jak słyhać, nie zajmie się sejm na pierwszych posiedzeniach rozpoznaniem najważniejszych pytań, lecz zwlecze one, dopóki zdania stanów lepiej nie będą rozpoznane, i posłowie przez poufne przyrzeczenia nie przygotują się do publicznych narad. W dniu 20. lipca, w którym ma się odprawić połączone z świętem strzelców zgromadzenie ludu, obawiają się niektórzy rozruchów. — Mówiono nawet, że sejm będzie rozpuszczony i usta-

nowiony zostanie tymczasowy rząd centralny. Teraz zaś dowiadujemy się, że komitet kantonowy, od którego zależy urządzenie zgromadzenia ludu, złożony jest z mężów, którym nie można przypisywać przeciwnych konstytucyi zamiarów i przeciwnych ustawom kroków, i że cel ich tylko jest ten, aby przez podpisanie adresu zanieść protestacyją przeciw większości wielkiej rady w rzeczach politycznych emigrantów, a z drugiej strony panujące w liczném i szanowném zgromadzeniu ludu życzenie zupełnej reformy związku wynurzyć bez wszelkiej gwałtowności. Zgromadzenie odłądzi się na równinie zwaney Wollishofer Allmende, i milońnicy są wezwani, aby przybyli bez broni. Kierujący mniejszością tutejszej wielkiej rady w rzeczach not wzbraniłi się mieć udział w zgromadzeniu. Pan Strohmajer (dawniej redaktor »Stróza nadreńskiego«), który już roku zeszłego był z kantonu zurichskiego oddalony, ukazał się podczas orszaku deputowanych sejm, idącego do kościoła. Zmuszony podpisac oświadczenie, iż, gdyby się na nowo tego dopuścił, przystaje na wydanie siebie władzom niemieckim, został dzisiaj przez tutejszą policyją do Aarau odprowadzony, aby z tamtąd, stosownie do swojego życzenia, odesłany został na granicę francuzką.

Niemcy.

Królowa jęjmość angielska przybyła w dniu 11. t. m. w towarzystwie swojego dostojnego brata, panującego księcia Sasko-Majniskiego, do Frankfurtu i wysiadła w hotelu de Russie. Tegoż samego dnia zjechała także do Frankfurtu panująca Królowa Bawarska, w towarzystwie arcyksięcia Hoskiego i nad Renem, i jego dostojnej małżonki.

Gazety bawarskie donoszą z Monachijum pod dniem 11. lipca: Wszystkie tutejsze gazety zawierają urzędowe sprostowanie o udzielonych przez nie niepomyślnych wiadomości o wypadkach w Majnie. Wiadomość, umieszczona wczoraj przez jeden z tych dzienników, że 6000 wojska bawarskiego jest na nowo do Grecyi przeznaczonych, zbija się sama przez się odwołaniem przez ministerjum wojska, które się jeszcze w tym kraju znajduje. W razie potrzeby, miałby rząd grecki w pomocy liczne siły wojska, znajdującego się na angielskich i francuzkich okrętach, stojących na morzu Śródziemném i w Malcie. Utrzymują, że wysłanie tutejszego prezydenta rządu, hr. Seinsheim do Malty, jest z tém w związku. Werbunki dla służby greckiej są tu czynnie pobierane. Pod dowództwem podpułkownika Mü-

ier urządzone nową kompaniją pijonierów, która wraz z stem innych ochotników do Grecyi wyruszy. O wychodźstwie do Grecyi nic nie mówią, wszelako spodziewają się nacisku do werbunku cywilnego, który, jak zapewniają, ma się w jesieni rozpocząć. Godna uwagi, że na wezwanie wszystkich biskupich wikaryatów nie zgłosił się żaden duchowny do Grecyi, których tam tak bardzo potrzeba.

Prussy.

Cesarsko rosyjski tajny radzca, książę Drucki-Lubecki, który w dniu 3. lipca przybył z Petersburga do Berlina, zabawiwszy w tej stolicy kilka dni, wyjechał w dniu 7. t. m. do Paryża.

Dziennik urzędowy podaje do wiadomości publicznej treść rozkazu gabinetowego, wydane go pod dniem 17. maja b. r., podług którego przed każdym umieszczeniem lub posunięciem ucznia, który uniwersytet dopięro po świętach wielkanocnych 1827 roku opuścił, na urząd duchowny lub nauczycielski, należy na przyszłość porozumieć się z król. ministeryjalną komisją, aby się zapewnić, że tenże nie należał do uczących się, którym sprawowanie publicznego urzędu, z uwagi na ich udział w zbrodniczych związkach, nie może być prawnie poruczony. Przepisy te rozciągają się nietylko do pomienionych urzędów, które rozdają królewskie władze, ale także i do tych, które rozdają gminy, korporacje lub osoby prywatnie, niemniej na cudzoziemców i osoby z zagranicy powołane. Umieszczenie ostatnich nie powinno podług prawideł nastąpić, a przez wyjątek tylko wtenczas ma być pozwolone, gdy przy znamienitej kwalifikacyi są dostateczne wiadomości względem postępowania takiego indywiduum w czasie jego szkolnego zawodu.

Turcyja.

Podług wiadomości z Archipelagu z d. 4. czerwca wybuchła morowa zaraza na wyspie Scio, zawieziona tamże przez okręty, z Syrii przybyłe. W Czesme i na całym brzegu Smyrny, pomimo nieustannego i żwawego handlu z ową wyspą, jeszcze się nie pokazały żadne tej zarazy ślady, ale w Konstantynopolu na przedmieściu Pera zdarzyło się kilka podobnych przypadków.

Z Bosnii piszą: »Nasze obfite kopalnie leżą odłogiem i zamknięte są używaniu. Tylko

w kopalniach żelaza pracują, lecz zaledwie tysiączną część wydają rocznie swojego zapasu. Kopalnie żelaza są teraz nie daleko Serajewa, przy klasztorach Franciszkanów w Foinicy, Suttiskach i Kressewie, potem niedaleko Vakup, Starego Majdanu i Kamengradu. Reszty kopalni zupełnie nie używają, a po części nie znają, w części są utajone, ponieważ Otomanie sądzi, iż przez obrabianie onych mogliby wzbudzić chciwość sąsiadów. Kopalnie złota są niedaleko Trawnika. Tu jest dawniej obrabiana, teraz zarzucona kopalnia złota, zwana: zlatuica. Kopalnie srebra są w srebrnicy nad Dryną, pod Kruppa nad Uną, i pod Kamengradem niedaleko Verbassa. Kopalnie żywego srebra okazują się pod namiemoniami klasztorami Frasciszkanów, a kopalnie ołowiu niedaleko Zwernika.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Lwów. — Na targu tygodniowym w poniedziałek dnia 21. lipca było 98 wołów. Płacono za sztukę po 60 do 400 zr. w. w.; z tych jedna mogła wydać mięsa 12 do 16 3/4, łoj 1 1/2 do 2 3/4 kamieni.

Kraków. (*Gazeta Krakowska.*) Ceny złoza w czterech gatunkach, na targowicy w Kleparzu przy Krakowie sprzedawanego:

Dnia 14. i 15. lipca 1834 r.	1		2		3		4	
	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
Korzec pszenicy .	18	—	16	—	15	12	15	—
— żyta . . .	14	—	13	—	12	6	—	—
— jęczmienia .	13	—	12	—	11	20	—	—
— owsa . . .	10	10	10	—	—	—	—	—
— grochu . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
— jagiel . . .	38	—	31	—	30	—	—	—
— rzepaku . .	28	—	—	—	—	—	—	—

Sprostowanie. W przeszłym (86.) Nrze *Gazety naszej*, na stronicy 520, w artykule: *Praga d. 3. lipca*, zamiast: zł. pr. (złot. pruskich), powinno być: zr. (złot. ryńskich).

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Die Königin von 16 Jahren*, drama we 2 aktach, — i *Das war ich!* komedyja w 1 akcie.